

Jaarverslag Home-Start Schagen en Hollands Kroon 2025

Inleiding

Home-Start is een wereldwijd programma voor ondersteuning aan gezinnen. Vrijwilligers steunen ouders met lichte, alledaagse opvoedvragen. Meer dan 160 gemeenten zetten Home-Start in binnen hun lokale jeugdbeleid als vorm van pedagogische hulp aan gezinnen met kinderen van 0 t/m 17 jaar en al vanaf de 28ste zwangerschapsweek.

Home-Start werkt met een wetenschappelijk bewezen, effectief programma. Onze registratie in de [databank Effectieve Jeugdinterventies](#) vind je op de website van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Ons programma is ook internationaal erkend als best practice door het European Platform for Investing in Children ([EPIC](#)), een initiatief van de Europese Unie. Hun beoordeling luidt: het Home-Start programma is goed overdraagbaar, toepasbaar en effectief op lange termijn.

In de gemeenten Schagen en Hollands Kroon lukt het sinds 2014 om Home-Start vrijwilligers te werven en behouden en ouders te ondersteunen bij het weer op de rit krijgen van hun gezin. Daar zijn wij trots op!

Dit jaarverslag laat de resultaten zien van het programma in de gemeenten Schagen en Hollands Kroon over het jaar 2025.

Daarnaast geeft het verslag achtergrondinformatie over de gezinnen die gebruik hebben gemaakt van Home-Start en over hun ondersteuningsvragen. Het laat het aantal vrijwilligers zien en geeft informatie over training en begeleiding. Ook geeft het inzicht in de werkwijze van het Home-Start programma.

Inhoud

1. Home-Start in de gemeenten Schagen en Hollands Kroon
2. Resultaten
3. De gezinnen
4. De vrijwilligers van Home-Start
5. Conclusie en aandachtspunten

1. Home-Start in de gemeenten Schagen en Hollands Kroon

Home-Start wordt sinds 2014 uitgevoerd in Schagen en Hollands Kroon door GGD Hollands Noorden. Dit gebeurt onder licentie van Home-Start Nederland.

De opzet voor de steun aan ouders bij de opvoeding bestaat uit professioneel georganiseerd werk met opgeleide vrijwilligers die zelf ervaring hebben met opvoeden. Zij bieden in de woorden van oprichter Margaret Harrison: 'a gift of time'. Een luisterend oor en aandacht. Dit lijkt weinig, maar het gaat om empowerment en dat heeft veel effect. We weten dat het werkt doordat we [onderzoek](#) doen en zien het in de praktijk: ouders voelen zich prettiger en gaan positiever met hun kinderen om.

2. Resultaten

Er hebben in Schagen en Hollands Kroon in totaal 42 gezinnen ondersteuning van een Home-Start vrijwilliger ontvangen. In 2025 zijn er 32 nieuwe koppelingen gemaakt. Bij 25 gezinnen is de ondersteuning in 2025 afgerond. De vrijwilligers van Home-Start komen een dagdeel per week in het gezin. De gemiddelde duur van de ondersteuning in 2025 was 11 maanden.

De coördinator van Home-Start denkt al vanaf de eerste aanmelding mee met het gezin over de vraag welke ondersteuning het beste past. In sommige gevallen bleek de vraag niet passend bij Home-Start en verwees de coördinator door naar bijvoorbeeld een taalmaatje of Buurtgezinnen of adviseerde de ouder in gesprek te gaan met de huisarts.

Resultaten 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Resultaat afspraak	30	30	30	30	30
Doorlopende gezinnen vorig jaar	14	21	21	20	18
Nieuw aangemelde gezinnen	31	22	19	29	32
Gezinnen met HS ondersteuning	35	41	44	40	42
Aantal afgesloten gezinnen	15	21	24	22	25
Gemiddelde duur van ondersteuning in maanden	13	10	11	12	11

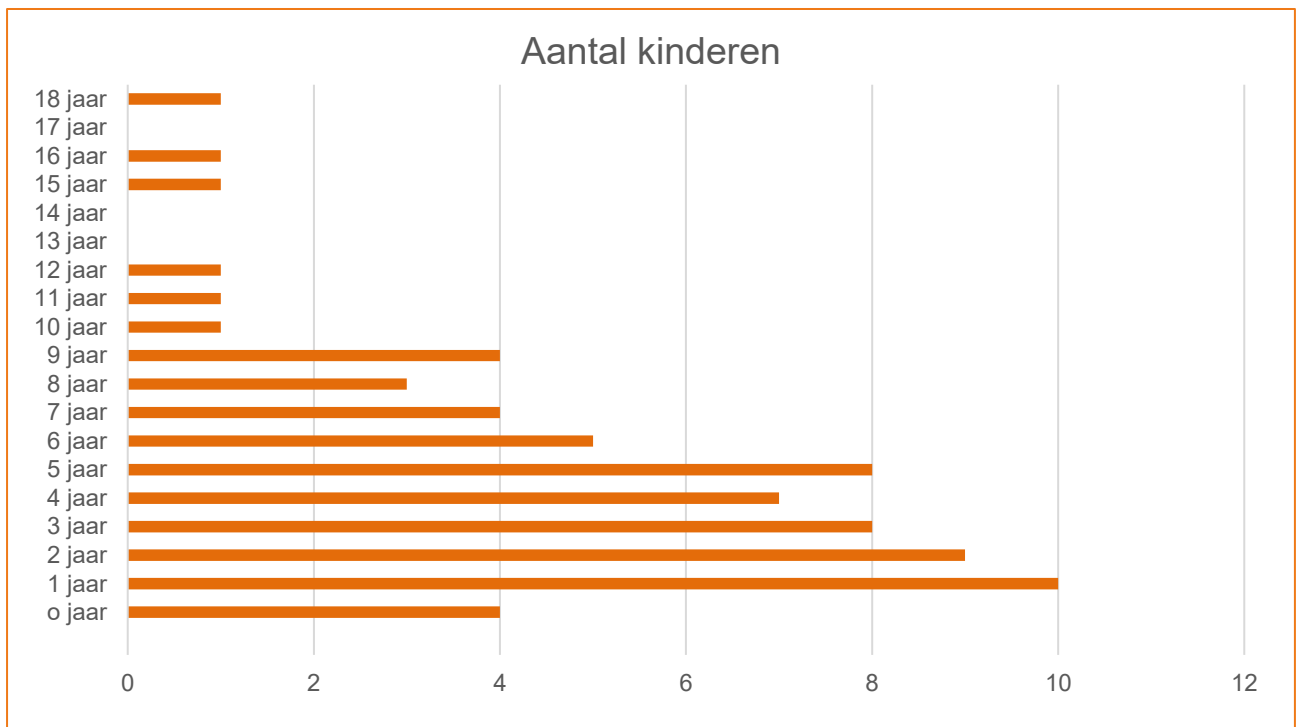
3. De gezinnen

Achtergrondinformatie gezinnen

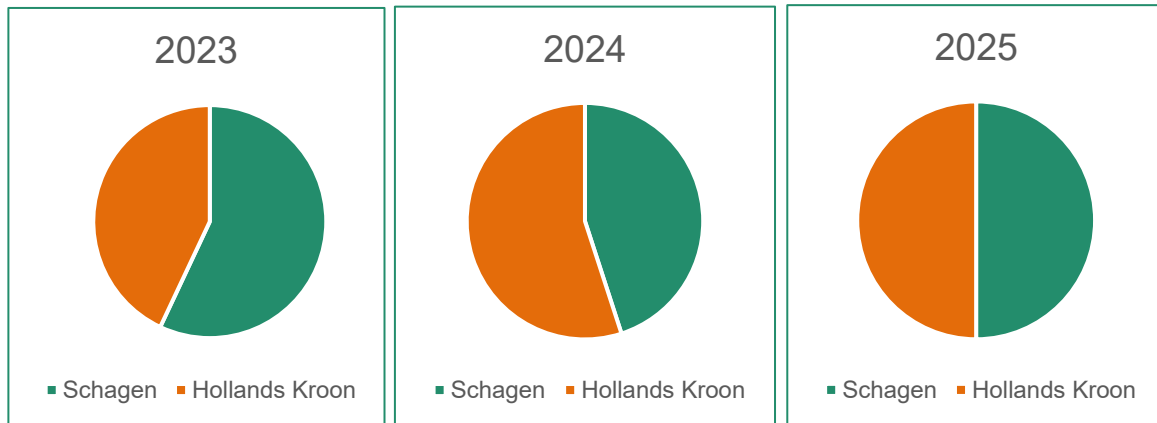
In de meeste gezinnen die door Home-Start ondersteund zijn, waren het de moeders die contact hadden met de Home-Start vrijwilliger. Door haar te ondersteunen bereikte onze vrijwilliger ook de vader en kinderen. In 1 geval was het juist de vader die de ondersteuning kreeg. Hij vond het lastig om, na de scheiding met zijn vrouw, structuur aan te brengen in de alledaagse gang van zaken met de kinderen.

In totaal waren er 69 kinderen in de ondersteunde gezinnen. Daarvan waren 13 kinderen ouder dan 7 jaar.

De aanvragen vanuit de gemeenten Schagen en Hollands Kroon waren dit jaar, voor het eerst in het bestaan van Home-Start in deze gemeenten, precies gelijk. Vorig jaar was dit percentage respectievelijk 45% en 55%.

De meeste gezinnen zijn van Nederlandse afkomst. Er was ook een aantal gezinnen van Poolse, Sri Lankeese of Syrische afkomst. Zij willen in Nederland een nieuw leven opbouwen. De Home-Start vrijwilligers ondersteunden hen hierbij door bijvoorbeeld te helpen met het vinden van voorzieningen en het bespreken van problemen bij de opvoeding in de Nederlandse cultuur. Ook ondersteunden zij ouders bij de contacten met school.

Hoe komen de ouders bij Home-Start?

Vrijwel de meeste ouders worden door organisaties op Home-Start gewezen. De Jeugdgezondheidszorg (medewerkers consultatiebureau en opvoedadviseurs), de wijkteams van Inluzio en de gemeente Schagen zijn de grootste verwijzers. De contacten met deze organisaties, maar ook de relaties met andere verwijzers zoals scholen, POH-ers en kinderdagverblijven zijn dit jaar onderhouden door middel van presentaties, casus-overleggen en uitwisseling van informatie op netwerkbijeenkomsten. Ook stond de coördinator samen met Home-Start vrijwilligers met een informatiestand en een leuke activiteit op de Fitte instuiven voor peuters. Zo hoopt zij zoveel mogelijk ouders te bereiken en informeren over het programma.

De coördinator van Home-Start en de coördinator van Buurtgezinnen Hollands Kroon werken eens in de maand op het kantoor van Inluzio. Op die manier zijn zij zichtbaar en gemakkelijk benaderbaar voor de wijkteammedewerkers. Dit werkt goed.

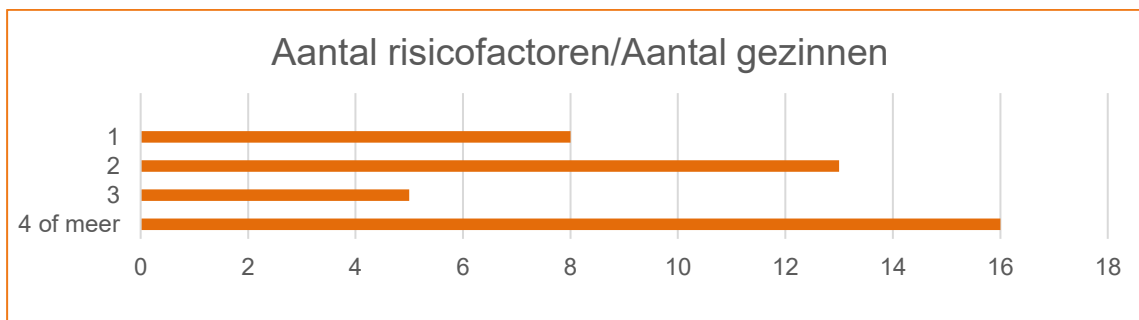
Een aantal gezinnen ontving zowel ondersteuning van Buurtgezinnen als van Home-Start. Het is op deze manier een mooi en breed preventief aanbod in de gemeenten.

Vraag & behoefte van de gezinnen

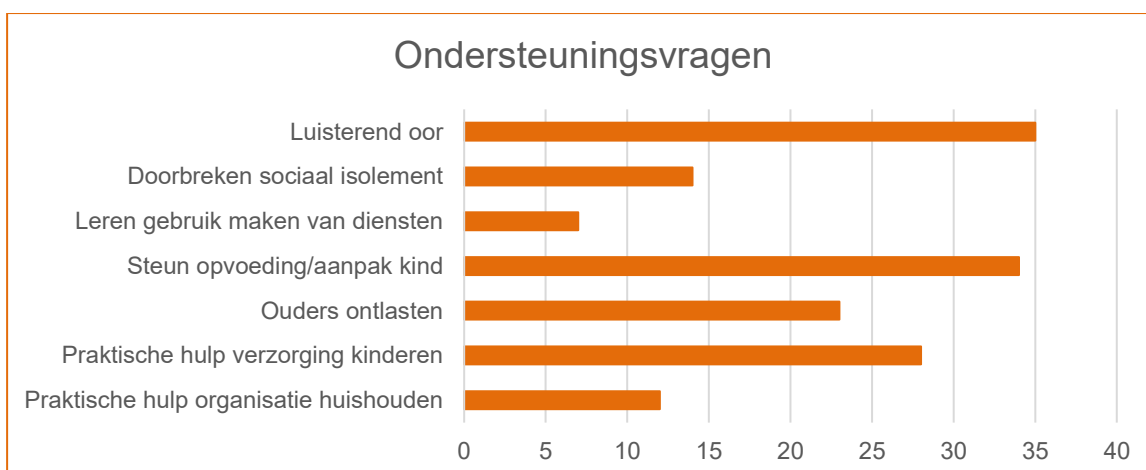
Home-Start werkt vraaggericht, wat betekent dat de vraag van de ouders centraal staat. Tijdens de ondersteuning van Home-Start heeft de ouder de regie. Bij de kennismaking met het gezin kunnen de ouders aangeven welke ondersteuningsvragen ze hebben.

Voorbeeld risico- en beschermende factoren

Uit een artikel van prof.dr. Jo Hermanns blijkt dat het aantal stressfactoren in een gezin het proces van opvoeden kan verstoren, niet de aard ervan. Bij vier of meer is de kans groot dat er blijvende problemen bij kinderen ontstaan. Een sociaal netwerk is één van de belangrijkste beschermende factoren voor kinderen. Home-Start helpt bij het versterken van het sociaal netwerk, de draagkracht en het zelfvertrouwen van de ouders.

Bijna alle gezinnen hebben behoefte aan een luisterend oor. Het kunnen praten over problemen kan vaak al enorm helpen. Ook hebben ouders behoefte aan opvoedtips over bijvoorbeeld 'niet willen eten', 'niet luisteren', 'schermtijd', of 'niet samen kunnen spelen'. De vrijwilliger kan putten uit de eigen ervaring of samen met de ouders op zoek gaan naar oplossingen. Praktische hulp bij de verzorging, van vaak kleine kinderen, en de ouders even ontlasten is ook een veel gestelde ondersteuningsvraag. Er is een aantal gezinnen dat in een sociaal isolement leeft. Zij hebben behoefte aan hulp bij het doorbreken van hun sociaal isolement.

Afsluiting, evaluatie en tevredenheid

Home-Start is een tijdelijke ondersteuning en probeert zoveel mogelijk naar zelfstandigheid van de ouders toe te werken. Tijdens een tussentijdse evaluatie wordt teruggekeken naar de afgelopen periode. Wat heeft de vrijwilliger kunnen betekenen en welke vragen liggen er nog?. Het tijdstip van de afsluiting van de ondersteuning van gezinnen gaat altijd in onderling overleg. Het moet voor de ouders goed voelen om zonder het wekelijkse bezoek van de vrijwilliger verder te gaan. De laagdrempeligheid van Home-Start wordt door ouders als zeer positief ervaren. Het feit dat er niet gewerkt wordt met rapportages en werkplannen geeft ouders vertrouwen. De vrijwilliger is geen professional en spreekt alleen uit eigen ervaring. Voor veel ouders is de persoonlijke aandacht en het luisterende oor een aanzet tot verbetering van de gezinssituatie.

De meeste gezinnen doorliepen het Home-Start programma volledig en waren zeer tevreden. Ze noemen bijvoorbeeld dat hun plezier in opvoeden weer is toegenomen omdat de vrijwilliger heeft laten zien hoeveel positieve kanten de kinderen eigenlijk hebben. Ook hebben ze meer zelfvertrouwen gekregen omdat de vrijwilliger steeds benoemde wat ze goed doen en daarop de nadruk legde. Gemiddeld duurde de ondersteuning 11 maanden. Daarna konden de gezinnen weer zelf verder en kon de vrijwilliger met een gerust hart afscheid nemen. Een enkele keer lukte dit niet maar dan werd het gezin doorverwezen naar andere passende hulp.

Eindevaluatie van een gezin:

Moeder geeft aan meer energie te hebben en blijer te zijn dan 1,5 jaar geleden. Ze zat er toen zo doorheen. Ze is nu ook niet meer licht ontvlambaar. Ze heeft geen mist meer in haar hoofd en heeft meer rust. Dit heeft vooral te maken met de steun die ze heeft gekregen van vrijwilligster M. Dit was heel fijn omdat ze geen steun krijgt van haar ouders. M. voelt als een bonusmoeder waar je alles aan kunt vragen. Moeder werd altijd blij als ze wist dat M. kwam. Ook als er iets gebeurde wilde ze het meteen en als eerste aan haar vertellen. Ze vond de flexibiliteit van M. ook zo fijn. Als het even niet lukte dan maakten ze gewoon een andere afspraak.

Moeder zat 1,5 jaar geleden diep in de put en had het gevoel niet lager te kunnen zakken. Ze liep op het randje van instorting. Volgens moeder heeft M. haar echt gered. Ze heeft haar van de borstvoeding afgeholpen (anders had ze er nu nog aan gezeten), heeft hen geholpen met het slapen van de kinderen en met nog zoveel meer. Moeder ziet er een beetje tegenop dat M. niet meer wekelijks gaat komen. Moeder vond M. lief, zorgzaam en eerlijk. "Gewoon een fijn mens zonder oordeel die ik kon vertrouwen". De doelen zijn voor het grootste gedeelte behaald. Moeder heeft meer balans, rust en plezier in het gezinsleven. Het kan nog beter maar het is zoveel verbeterd. Moeder is heel enthousiast over het Home-Start programma. Ze zou het zeker aanraden aan anderen.

Doel realiseren

Het doel van Home-Start is te voorkomen dat onzekerheid en andere problemen bij de ouders uitgroeien tot grotere problematiek. Bij de kennismaking komt onder andere de vraag aan de orde hoe de ouder zich over een jaar ziet. "Een meer ontspannen moeder voor mijn kinderen zijn" is een wens die vaak genoemd wordt. Bij de afsluiting wordt teruggekeken en ziet de ouder wat er allemaal veranderd is. De problemen zijn niet (altijd) weg, maar de ouders geven wel aan zich sterker te voelen en het weer zelf te kunnen.

4. De vrijwilligers van Home-Start

Een getrainde vrijwilliger die wekelijks vraaggerichte thuisondersteuning biedt aan een gezin, kan een belangrijke bijdrage leveren aan de stabiliteit van dat gezin. De vrijwilliger werkt vraaggericht en vergroot de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van de ouders. De vrijwilliger biedt steun vanuit de eigen levenservaring. Hij/zij gaat vanuit een gelijkwaardige positie met de ouders om. Het doel is een luisterend oor en/of praktische hulp te bieden om de druk van de ketel te halen en rust en ruimte te creëren bij de ouders. Hierdoor kunnen er oplossingen in zicht komen en het plezier in opvoeden weer terugkomen.

Omdat er in 2025 een steady aantal vrijwilligers was, heeft de coördinator ervoor gekozen geen nieuwe vrijwilligers te werven en trainen.

Alle vrijwilligers van Home-Start Schagen en Hollands kroon hebben opvoedervaring. De gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers ligt tussen de 60-69 jaar. Het merendeel van de vrijwilligers is mbo of hbo geschoold. Er zijn 3 mannelijke vrijwilligers; de rest is vrouw. 1 vrijwilligster heeft een niet Nederlandse afkomst. In 2025 heeft de coördinator afscheid genomen van 5 vrijwilligers. Dit had verschillende redenen zoals gezondheidsproblemen, te oud geworden voor het vrijwilligerswerk, geen tijd meer voor het vrijwilligerswerk vanwege een opleiding of nieuwe baan.

De vrijwilligers komen zo'n 7 keer per jaar bij elkaar om van elkaar te leren en ervaringen uit te wisselen. 4 keer tijdens zogenaamde terugkombijeenkomsten. Vaak wordt er tijdens deze bijeenkomsten ook iemand met een bepaalde expertise uitgenodigd. De vrijwilligers krijgen verder twee keer per jaar deskundigheidsbevordering door middel van een themabijeenkomst. In 2025 werd er een themabijeenkomst verzorgd door Team Sportservice. Zij hebben de vrijwilligers verteld over gezonde voeding en bewegen bij jonge kinderen. De tweede themabijeenkomst ging over autisme en werd verzorgd door Lotte Kraaikamp van Autikracht.

De vrijwilligers kregen verder individuele begeleiding en een jaarlijks functioneringsgesprek met de coördinator. Als er problemen spelen in een gezin, kan de vrijwilliger altijd terugvallen op de coördinator.

	2022	2023	2024	2025
Nieuw aangemelde vrijwilligers	5	1	10	1
Totaal aantal inzetbare vrijwilligers	33	32	35	32
Aantal gestopte vrijwilligers	3	6	2	5

5. Conclusie en aandachtspunten

De conclusie van dit jaarverslag is dat de laagdrempeligheid van Home-Start een grote rol speelt bij het succes van de ondersteuning. De vrijwilligers zijn ervaringsdeskundig. Dit geeft ouders vertrouwen. De ouders houden de regie binnen het gezin en dat voelt fijn. Ouders geven allemaal aan heel tevreden te zijn geweest met de ondersteuning. Ze voelen zich vaak zelfverzekerder en kunnen weer genieten van het opvoeden. De oordeel-loze benadering en het luisterende oor van de vrijwilliger werden keer op keer door de ouders genoemd als steunend en motiverend.

In 2025 zijn de resultaatafspraken met de beide gemeenten wederom ruim gehaald. 42 gezinnen hebben ondersteuning van een vrijwilliger gehad.

Er hebben in 2025 5 vrijwilligers afscheid genomen en er zijn dit jaar geen nieuwe vrijwilligers getraind. Er waren in totaal 32 vrijwilligers inzetbaar.

Voor het komende jaar is het belangrijk om aandacht te besteden aan het behouden van de vaste groep vrijwilligers d.m.v. uitdagende en interessante terugkombijeenkomsten te bedenken en organiseren en de vrijwilligers veel persoonlijke aandacht te geven. Ook in 2026 zijn er weer 3 vrijwilligers die zich al 10 jaar inzetten voor Home-Start. Zij zullen in het zonnetje worden gezet. In januari en februari is er ook weer een nieuwe groep vrijwilligers getraind.

We krijgen te maken met de uitdaging om 4 mannelijke vrijwilligers in te zetten in gezinnen terwijl de meeste gezinnen toch liever een vrouwelijke vrijwilliger willen.

De meeste gezinnen komen bij Home-Start via samenwerkingspartners. Daarom blijft ook in 2026 het onderhouden van het netwerk met verwijzers en partners zoals Wijkteams, schoolmaatschappelijk werk van Sylta, Inclusio, Team Sportservice, POH-ers, Jeugdgezondheidszorg e.d. een belangrijke prioriteit. Hierbij worden de Home-Start vrijwilligers actief betrokken omdat de ervaring leert dat hun praktijkverhalen indruk maken.

Ook komend jaar neemt Home-Start weer deel aan het preventie netwerk 0-4 jaar in Schagen, werkt de coördinator Home-Start 1 dag in de maand op kantoor bij de wijkteams van Inclusio, heeft Home-Start korte lijnen met Buurtgezinnen, neemt Home-Start deel aan de Fitte instuiven georganiseerd door Team Sportservice en staan zij op de informatiemarkten van de basisscholen in Schagen en Hollands Kroon.

Home-Start Schagen en Hollands Kroon
Uitgevoerd door **GGD Hollands Noorden**
Coördinator: **José Blom**

